

I

(Akty ustawodawcze)

DECYZJE

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/864

z dnia 17 maja 2017 r.

w sprawie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego (2018)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego artykuł 167,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ideały, zasady i wartości zakorzenione w dziedzictwie kulturowym Europy są dla niej wspólnym źródłem pamięci, zrozumienia, tożsamości, dialogu, spójności i kreatywności. Dziedzictwo kulturowe odgrywa rolę w Unii Europejskiej, a preambuła Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) stanowi, że sygnatariusze są „inspirowani kulturowym, religijnym i humanistycznym dziedzictwem Europy”.
- (2) Art. 3 ust. 3 TUE stanowi, że Unia szanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy.
- (3) Art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) powierza Unii zadanie polegające na przyczynieniu się do „rozkwitku kultur państw członkowskich, w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, równocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego”. Działanie Unii zmierza do zachęcania do współpracy państw członkowskich oraz, jeżeli to niezbędne, do wspierania i uzupełniania ich działań między innymi w dziedzinach pogłębiania wiedzy oraz upowszechniania kultury i historii europejskich narodów oraz zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim.
- (4) Jak podkreśliła Komisja w swoim komunikacie z dnia 22 lipca 2014 r. zatytułowanym „Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie”, dziedzictwo kulturowe należy traktować jako wspólny zasób i wspólne dobro, które zostało nam powierzone dla przyszłych pokoleń. Z tego powodu dbanie o dziedzictwo kulturowe jest wspólnym obowiązkiem wszystkich zainteresowanych.
- (5) Dziedzictwo kulturowe ma dla europejskiego społeczeństwa ogromną wartość z kulturowego, środowiskowego, społecznego i gospodarczego punktu widzenia. Dlatego, jak podkreślono w konkluzjach Rady z dnia 21 maja 2014 r. ⁽³⁾, zarządzanie dziedzictwem w sposób zrównoważony jest strategicznym wyborem na XXI w. Znaczenie dziedzictwa kulturowego dla budowania wartości, umiejętności i zatrudnienia, a także jakości życia jest niedoceniane.

⁽¹⁾ Dz.U. C 88 z 21.3.2017, s. 7.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 11 maja 2017 r.

⁽³⁾ Konkluzje Rady z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie dziedzictwa kulturowego jako strategicznego zasobu zrównoważonej Europy (Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 36).

- (6) Dziedzictwo kulturowe ma kluczowe znaczenie dla Europejskiej agendy kultury ⁽¹⁾ i przyczynia się do realizacji jej celów, polegających na promowaniu różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego, promowaniu kultury jako katalizatora kreatywności oraz promowaniu kultury jako istotnego elementu stosunków międzynarodowych Unii. Jest ono również jednym z czterech priorytetów europejskiej współpracy w obszarze kultury w latach 2015–2018, które określono w obecnym planie prac w dziedzinie kultury, przyjętym przez Radę i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w dniu 25 listopada 2014 r. ⁽²⁾
- (7) Jak stwierdziła Rada w swoich konkluzjach z dnia 21 maja 2014 r., na dziedzictwo kulturowe składają się różnorodne „zasoby odziedziczone z przeszłości, we wszelkich swoich formach i aspektach – materialnych, niematerialnych i cyfrowych (powstałych w formie cyfrowej lub scyfryzowanych), w tym zabytki, stanowiska, krajobrazy, umiejętności, praktyki, wiedza oraz przejawy ludzkiej kreatywności, a także zbiory chronione i zarządzane przez instytucje publiczne i prywatne, takie jak muzea, biblioteki i archiwa”. Dziedzictwo kulturowe obejmuje również dziedzictwo filmowe.
- (8) Dziedzictwo kulturowe powstało na przestrzeni wieków w wyniku interakcji między formami wyrazu kulturowego różnych cywilizacji zamieszkujących Europę. Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego będzie służył zachęcaniu do i wspieraniu zrozumienia wagi ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego. Jednym ze sposobów osiągnięcia tego zrozumienia jest realizacja programów edukacyjnych i programów mających na celu podnoszenie świadomości społecznej, do których realizacji zobowiązuje Konwencja UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, której Unia i państwa członkowskie są stroną.
- (9) Zgodnie z art. 30 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, której Unia i większość państw członkowskich jest stroną, strony Konwencji uznają prawo osób niepełnosprawnych do udziału, na zasadzie równości z innymi osobami, w życiu kulturalnym i podejmują wszelkie odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby osoby niepełnosprawne między innymi miały dostęp do miejsc działalności kulturalnej lub usług z nią związanych, takich jak teatry, muzea, kina, biblioteki i usługi turystyczne oraz, w miarę możliwości, dostęp do zabytków i miejsc ważnych dla kultury narodowej.
- (10) Europejska nagroda „Access City Award” dowiodła, że zapewnienie dostępności dziedzictwa kulturowego miast, przy jednoczesnym zachowaniu charakteru i wartości tego dziedzictwa, osobom niepełnosprawnym, osobom starszym, a także osobom o ograniczonej mobilności lub cierpiącym na inne upośledzenia o charakterze czasowym jest wykonalne i stanowi dobrą praktykę.
- (11) Dziedzictwo kulturowe odgrywa istotną rolę jako spoiwo społeczeństw, w czasie gdy rośnie różnorodność kulturowa europejskich narodów. Zabytki, którym przyznano Znak Dziedzictwa Europejskiego mają wyraźny wymiar europejski, ponieważ zostały wybrane z uwagi na rolę, jaką odegrały w historii europejskiej. Zabytki te, wraz z inicjatywą „Europejska Stolica Kultury”, wzmacniają poczucie przynależności do wspólnej przestrzeni europejskiej. Dlatego należy dążyć do komplementarności z Europejskim Rokiem Dziedzictwa Kulturowego. Nowe partycypacyjne i międzykulturowe podejście do polityki i inicjatyw edukacyjnych w obszarze dziedzictwa, przewidujące godne traktowanie wszystkich form dziedzictwa kulturowego, może zwiększyć zaufanie, wzajemne poszanowanie i spójność społeczną, na co wskazuje również współpraca międzynarodowa w ramach Rady Europy.
- (12) Rolę dziedzictwa kulturowego dostrzeżono również w Agendzie ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (Agenda 2030), potwierdzając znaczenie globalnego obywatelstwa, różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego jako nadrzędnych zasad zrównoważonego rozwoju. W Agendzie 2030 wyrażono przekonanie, że wszystkie kultury i cywilizacje mogą przyczynić się do zrównoważonego rozwoju i są jego najważniejszymi czynnikami. Kultura została wspomniana wprost w ramach kilku celów zrównoważonego rozwoju określonych w programie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, w szczególności w kontekście celu nr 11 (miasta – dziedzictwo), a także, w odniesieniu do turystyki, celu 4 (edukacja), celu 8 (zrównoważony wzrost) i celu 12 (wzory konsumpcji).
- (13) Coraz powszechniej uznawana na szczeblu międzynarodowym konieczność umiejscowienia ludzi i ludzkich wartości w centrum kompleksowej i międzydyscyplinarnej koncepcji dziedzictwa kulturowego uwyraźnia potrzebę zapewnienia szerszego dostępu do dziedzictwa kulturowego, między innymi w świetle jego pozytywnego wpływu na jakość życia. Taki szerszy dostęp można zapewnić przez docieranie do różnych odbiorców i poprawienie dostępności miejsc, budynków, produktów i usług, przy uwzględnieniu szczególnych potrzeb i konsekwencji zmian demograficznych.

⁽¹⁾ Rezolucja Rady z dnia 16 listopada 2007 r. dotycząca europejskiego planu działań na rzecz kultury (Dz.U. C 287 z 29.11.2007, s. 1).

⁽²⁾ Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac w dziedzinie kultury (2015–2018) (Dz.U. C 463 z 23.12.2014, s. 4).

- (14) Działania w dziedzinie zachowania, odnowy, ochrony, ponownego wykorzystywania, dostępności i promowania dziedzictwa kulturowego oraz powiązane usługi należą zasadniczo do obowiązków władz krajowych, regionalnych lub lokalnych. Niemniej jednak jeden z wymiarów dziedzictwa kulturowego jest wyraźnie europejski, gdyż oprócz polityki kulturalnej dotyczą go działania realizowane za pośrednictwem polityk Unii, takich jak polityka w dziedzinie edukacji, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, rozwoju regionalnego, spójności społecznej, gospodarki morskiej, środowiska, turystyki, agendy cyfrowej, badań naukowych i innowacji oraz komunikacji.
- (15) Rok 2018 ma symboliczne i historyczne znaczenie dla Europy i jej dziedzictwa kulturowego, ponieważ w roku tym przypada kilka ważnych wydarzeń, takich jak setna rocznica zakończenia pierwszej wojny światowej i setna rocznica niepodległości kilku państw członkowskich, a także czterechsetna rocznica rozpoczęcia wojny trzydziestoletniej. Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego umożliwi lepsze zrozumienie teraźniejszości przez pełniejsze oraz wspólne rozumienie przeszłości.
- (16) Aby w pełni wykorzystać potencjał dziedzictwa kulturowego dla europejskich społeczeństw i gospodarek, ochrona, rozwój i gospodarowanie dziedzictwem kulturowym wymagają skutecznego partycypacyjnego (tj. wielopłaszczyznowego i z udziałem wielu zainteresowanych stron) zarządzania i wzmocnionej współpracy międzysektorowej, jak określono w konkluzjach Rady z dnia 25 listopada 2014 r. ⁽¹⁾. Takie zarządzanie i współpraca oznaczają konieczność zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron, w tym organów publicznych, sektora dziedzictwa kulturowego, podmiotów prywatnych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, takich jak organizacje pozarządowe i organizacje w sektorze wolontariatu.
- (17) Ponadto w swoich konkluzjach z dnia 25 listopada 2014 r. Rada wezwała Komisję do rozważenia przedstawienia wniosku dotyczącego „Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego”.
- (18) W swojej rezolucji z dnia 8 września 2015 r. Parlament Europejski zalecił ogłoszenie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego, najlepiej w 2018 r.
- (19) W swojej opinii z dnia 16 kwietnia 2015 r. ⁽²⁾ Komitet Regionów z zadowoleniem przyjął wezwanie Rady, aby rozważyć ogłoszenie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego, podkreślając, że mógłby się on przyczynić do realizacji wspólnych celów w paneuropejskim kontekście.
- (20) Ogłoszenie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego jest skutecznym sposobem podnoszenia świadomości publicznej, upowszechniania informacji o dobrych praktykach, promowania prowadzenia debaty politycznej, badań naukowych i innowacji oraz usprawniania gromadzenia i analizy danych jakościowych i ilościowych, w tym danych statystycznych, dotyczących społecznego i gospodarczego wpływu dziedzictwa kulturowego. Przez stworzenie środowiska umożliwiającego jednoczesne wspieranie tych celów na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym można zapewnić większą synergię i lepsze wykorzystanie zasobów. W tym celu Komisja powinna terminowo przedstawiać informacje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i państwom członkowskim, Komitetowi Regionów oraz organom i stowarzyszeniom działającym w dziedzinie dziedzictwa kulturowego na poziomie Unii i ściśle z nimi współpracować. Aby zapewnić działaniom przygotowanym na Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego europejski wymiar, zachęca się również państwa członkowskie, by ze sobą współpracowały.
- (21) Dziedzictwo kulturowe jest jednym z obszarów interwencji kilku programów realizowanych w obszarze stosunków zewnętrznych, głównie, choć nie wyłącznie, na Bliskim Wschodzie. Promowanie wartości dziedzictwa kulturowego jest również odpowiedzią na celowe niszczenie skarbów kultury w strefach konfliktu, jak podkreślili Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa i Komisja we wspólnym komunikacie z dnia 8 czerwca 2016 r. zatytułowanym „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych”. Istotne jest zapewnienie komplementarności między Europejskim Rokiem Dziedzictwa Kulturowego a wszelkimi istotnymi inicjatywami realizowanymi w ramach stosunków zewnętrznych. Działania służące ochronie i promowaniu dziedzictwa kulturowego w ramach odpowiednich instrumentów stosunków zewnętrznych powinny między innymi odzwierciedlać wspólne korzyści płynące z wymiany doświadczeń i wartości z państwami trzecimi. Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego powinien promować wzajemną wiedzę, poszanowanie i zrozumienie poszczególnych kultur.
- (22) Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego powinien obejmować działania realizowane w ścisłej współpracy z państwami kandydującymi i potencjalnymi państwami kandydującymi. W stosownych przypadkach należy również zabiegać o zaangażowanie krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa i innymi krajami partnerskimi. Takie zaangażowanie może przebiegać w oparciu o stosowne ramy współpracy i dialogu, zwłaszcza w kontekście dialogu społeczeństwa obywatelskiego między Unią a tymi krajami.

⁽¹⁾ Konkluzje Rady na temat partycypacyjnego zarządzania dziedzictwem kulturowym (Dz.U. C 463 z 23.12.2014, s. 1).

⁽²⁾ Opinia Komitetu Regionów – Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie (Dz.U. C 195 z 12.6.2015, s. 22).

- (23) Zachowanie, ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego Europy mieści się w zakresie celów istniejących unijnych programów. Dlatego Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego może zostać zrealizowany w ramach tych programów zgodnie z regulującymi je przepisami i przez określenie priorytetów finansowania w ujęciu rocznym i wieloletnim. Programy i polityka w takich obszarach, jak kultura, edukacja, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, rozwój regionalny, spójność społeczna, gospodarka morską, środowisko, turystyka, strategia jednolitego rynku cyfrowego, badania naukowe i innowacje oraz komunikacja przyczyniają się pośrednio lub bezpośrednio do ochrony, rozwoju, ponownego wykorzystywania i promowania dziedzictwa kulturowego Europy i mogą wspierać Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego w ramach uregulowań prawnych, w oparciu o które funkcjonują. Z myślą o realizacji celów Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego można rozważyć krajowe wkłady uzupełniające współfinansowanie na poziomie Unii, w tym za pośrednictwem elastycznych mechanizmów finansowych, takich jak partnerstwo publiczno-prywatne czy finansowanie społecznościowe.
- (24) Należy zapewnić ochronę interesów finansowych Unii w całym cyklu wydatkowania, przez zastosowanie proporcjonalnych środków obejmujących zapobieganie nieprawidłowościom oraz ich wykrywanie i badanie, odzyskiwanie środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładanie sankcji administracyjnych i finansowych.
- (25) W niniejszej decyzji określono pulę środków finansowych na cały czas trwania Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego, która podczas corocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami⁽¹⁾.
- (26) Ponieważ cele niniejszej decyzji, a mianowicie zachęcenie do dzielenia się dziedzictwem kulturowym Europy i jego doceniania, poszerzania wiedzy na temat wspólnej historii i wspólnych wartości oraz wzmocnienia poczucia przynależności do wspólnej przestrzeni europejskiej, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na konieczność międzynarodowej wymiany informacji i upowszechniania dobrych praktyk w całej Unii, a możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

1. Rok 2018 ogłasza się „Europejskim Rokiem Dziedzictwa Kulturowego” („Europejski Rok”).
2. Celem Europejskiego Roku jest zachęcanie do dzielenia się dziedzictwem kulturowym Europy i doceniania go jako wspólnego dobra, poszerzania wiedzy na temat wspólnej historii i wspólnych wartości oraz wzmocnienia poczucia przynależności do wspólnej przestrzeni europejskiej.

Artykuł 2

Cele

1. Ogólne cele Europejskiego Roku to: stymulowanie i wspieranie działań Unii, państw członkowskich oraz władz regionalnych i lokalnych, we współpracy z sektorem dziedzictwa kulturowego i szerszej pojętym społeczeństwem obywatelskim, na rzecz ochrony, zachowania, ponownego wykorzystywania, rozwoju, podkreślania wartości i promowania dziedzictwa kulturowego Europy. W szczególności Europejski Rok:
 - a) przyczynia się do propagowania roli dziedzictwa kulturowego Europy jako kluczowego elementu różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego. Przy pełnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich powinien on unaoczniać najlepsze sposoby zapewnienia ochrony i zachowania europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz korzystania z niego przez szersze i bardziej zróżnicowane grono odbiorców, w tym poprzez działania w zakresie rozwoju i edukowania odbiorców w zakresie dziedzictwa kultury, a tym samym propagowanie włączenia i integracji społecznej;

⁽¹⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

- b) zwiększa wkład europejskiego dziedzictwa kulturowego w rozwój społeczeństwa i gospodarki za sprawą wykorzystania bezpośredniego i pośredniego potencjału gospodarczego tego dziedzictwa, co obejmuje zdolność do wzmocnienia sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, oraz do stymulowania kreatywności i innowacyjności, do promowania zrównoważonego rozwoju i turystyki, do zwiększenia włączenia społecznego oraz do tworzenia trwałego zatrudnienia;
- c) przyczynia się do promowania dziedzictwa kulturowego jako ważnego elementu stosunków Unii z państwami trzecimi poprzez wykorzystanie zainteresowania i potrzeb związanych z dziedzictwem kulturowym wśród krajów partnerskich oraz wiedzy fachowej Europy na temat dziedzictwa kulturowego.

2. Cele szczegółowe Europejskiego Roku są następujące:

- a) wspieranie takich podejść do dziedzictwa kulturowego, które są skupione na człowieku, sprzyjające włączeniu społecznemu, perspektywiczne, bardziej zintegrowane, zrównoważone i przekrojowe;
- b) promowanie innowacyjnych modeli uczestniczącego zarządzania i gospodarowania dziedzictwem kulturowym, obejmujących wszystkie zainteresowane strony, m.in. organy publiczne, sektor dziedzictwa kulturowego, podmioty prywatne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego;
- c) promowanie debaty, badań naukowych i wymiany dobrych praktyk w zakresie jakości ochrony, zachowania, innowacyjnego ponownego wykorzystania i wzmocnienia dziedzictwa kulturowego oraz współczesnej ingerencji w środowisko historyczne;
- d) promowanie rozwiązań, które sprawiają, że dziedzictwo kulturowe jest dostępne dla wszystkich, również poprzez środki cyfrowe, dzięki usuwaniu przeszkód społecznych, kulturowych i fizycznych, przy uwzględnieniu osób ze szczególnymi potrzebami;
- e) podkreślanie i wzmacnianie pozytywnego wpływu dziedzictwa kulturowego na społeczeństwo i gospodarkę poprzez badania naukowe i innowacje, w tym poprzez rozwijanie bazy wiedzy dla takiego wpływu na poziomie Unii;
- f) wzmacnianie synergii pomiędzy dziedzictwem kulturowym i polityką ochrony środowiska poprzez włączanie dziedzictwa kulturowego do strategii politycznych dotyczących środowiska, architektury i planowania, oraz poprzez promowanie sprawności energetycznej;
- g) zachęcanie do realizowania regionalnych i lokalnych strategii rozwoju służących wykorzystaniu potencjału dziedzictwa kulturowego między innymi poprzez promocję zrównoważonej turystyki;
- h) wspieranie doskonalenia specjalistycznych umiejętności i poprawa zarządzania wiedzą i wymiany wiedzy w sektorze dziedzictwa kulturowego, z uwzględnieniem cyfryzacji;
- i) promowanie dziedzictwa kulturowego jako źródła inspiracji dla współczesnej kreatywności i innowacyjności oraz podkreślanie potencjału wzajemnego stymulowania i większej interakcji między sektorem dziedzictwa kulturowego a innymi sektorami kultury i sektorem kreatywnym;
- j) poszerzanie wiedzy na temat znaczenia europejskiego dziedzictwa kulturowego poprzez edukację i promowanie uczenia się przez całe życie, w szczególności poprzez skupienie się na dzieciach, ludziach młodych i osobach w podeszłym wieku, a także na społecznościach lokalnych i trudno dostępnych grupach społecznych;
- k) unacznienie potencjału współpracy w obszarze dziedzictwa kulturowego dla zacieśniania więzi wewnątrz Unii oraz związków z krajami spoza Unii, a także wspierania dialogu międzykulturowego, pojednania po zakończeniu konfliktu i zapobiegania konfliktom;
- l) promowanie badań naukowych i innowacji w obszarze dziedzictwa kulturowego; ułatwienie absorpcji i używania rezultatów badań naukowych przez wszystkie zainteresowane strony, w szczególności przez organy publiczne i sektor prywatny, a także ułatwienie upowszechniania rezultatów badań naukowych wśród szerszego grona odbiorców;
- m) budowanie synergii między Unią a państwami członkowskimi, między innymi poprzez wzmocnienie inicjatyw w zakresie zwalczania nielegalnego handlu dobrami kultury; oraz
- n) podkreślanie ważnych wydarzeń przypadających na 2018 r., które mają symboliczne znaczenie dla Europy i jej dziedzictwa kulturowego.

Artykuł 3

Środki

1. Środki, jakie należy podjąć dla realizacji celów wymienionych w art. 2, obejmują następujące działania na poziomie Unii, krajowym, regionalnym lub lokalnym, powiązane z celami Europejskiego Roku:
 - a) inicjatywy i wydarzenia służące promowaniu debaty i poszerzaniu wiedzy na temat znaczenia i wartości dziedzictwa kulturowego oraz ułatwianiu uczestnictwa obywateli i zainteresowanych stron;
 - b) informacje, wystawy, kampanie edukacyjne i poszerzające wiedzę mające na celu upowszechnianie takich wartości, jak różnorodność i dialog międzykulturowy, z wykorzystaniem dowodów świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego Europy oraz stymulowanie wkładu ogółu społeczeństwa w ochronę dziedzictwa kulturowego i zarządzanie dziedzictwem oraz realizację celów Europejskiego Roku;
 - c) wymiana doświadczeń i dobrych praktyk między władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, a także innymi organizacjami, oraz upowszechnianie informacji o dziedzictwie kulturowym, w tym za pośrednictwem Europeany;
 - d) przeprowadzanie analiz oraz działań w zakresie badań naukowych i innowacji, a także upowszechnianie ich rezultatów w skali europejskiej lub krajowej; oraz
 - e) promowanie projektów i sieci związanych z Europejskim Rokiem, w tym za pośrednictwem mediów i sieci społecznościowych.
2. Komisja i państwa członkowskie mogą – odpowiednio na poziomie unijnym i krajowym – wskazywać inne działania niż te, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem że przyczyniają się one do osiągnięcia celów Europejskiego Roku wymienionych w art. 2.
3. Instytucje i organy Unii, a także państwa członkowskie mogą – odpowiednio na poziomie unijnym i krajowym – powoływać się na Europejski Rok i używać jego logo w działaniach promocyjnych, o których mowa w ust. 1 i 2.

Artykuł 4

Koordinacja na poziomie państw członkowskich

Za organizację uczestnictwa w Europejskim Roku na poziomie krajowym odpowiadają państwa członkowskie. W tym celu państwa członkowskie wyznaczają koordynatorów krajowych. Koordynatorzy krajowi zapewniają koordynację odpowiednich działań na poziomie krajowym.

Artykuł 5

Koordinacja na poziomie Unii

1. Komisja regularnie zwołuje posiedzenia koordynatorów krajowych w celu koordynowania realizacji Europejskiego Roku. Posiedzenia te służą również wymianie informacji na temat realizacji Europejskiego Roku na poziomie krajowym i unijnym; przedstawiciele Parlamentu Europejskiego mogą brać w udział w tych posiedzeniach jako obserwatorzy.
2. Koordinacja Europejskiego Roku na poziomie Unii ma przekrojowy charakter, tak aby stworzyć synergę między poszczególnymi unijnymi programami i inicjatywami na rzecz finansowania projektów w zakresie dziedzictwa kulturowego.
3. Komisja zwołuje regularne spotkania zainteresowanych stron i przedstawicieli organizacji lub podmiotów działających w dziedzinie dziedzictwa kulturowego, w tym istniejących ponadnarodowych sieci kulturowych i właściwych organizacji pozarządowych, a także organizacji młodzieżowych, w celu uzyskania wsparcia przy realizacji Europejskiego Roku na poziomie Unii.

Artykuł 6

Współpraca międzynarodowa

W celu realizacji Europejskiego Roku Komisja współpracuje z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, zwłaszcza z Radą Europy i UNESCO, zapewniając przy tym widoczność udziału Unii.

Artykuł 7

Ochrona interesów finansowych Unii

1. W trakcie realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszej decyzji Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające ochronę interesów finansowych Unii przez zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym działaniom niezgodnym z prawem, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje administracyjne i finansowe.
2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy są uprawnieni do przeprowadzenia audytu, na podstawie dokumentów oraz kontroli i inspekcji na miejscu, u wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują unijne środki finansowe na podstawie niniejszej decyzji.
3. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁾ oraz w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) nr 2185/96 ⁽²⁾, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub inne niezgodne z prawem działania naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub umową w sprawie zamówienia finansowaną na podstawie niniejszej decyzji.
4. Z zastrzeżeniem ust. 1, 2 i 3 w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zamówieniach, umowach o udzielenie dotacji i decyzjach o udzieleniu dotacji wynikających z wykonania niniejszej decyzji zamieszcza się postanowienia wyraźnie upoważniające Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów i dochodzeń zgodnie z ich odpowiednimi uprawnieniami.

Artykuł 8

Finansowanie

Współfinansowanie na poziomie Unii działań umożliwiających realizację Europejskiego Roku musi być zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do istniejących programów, takich jak program Kreatywna Europa, i odbywa się poprzez wykorzystanie dotychczasowych możliwości określenia priorytetów finansowania w ujęciu rocznym lub wieloletnim. W stosownych przypadkach realizacja Europejskiego Roku może być wsparta za pomocą innych programów i polityk, z zastrzeżeniem przestrzegania istniejących wymogów prawnych i finansowych.

Artykuł 9

Budżet

Pula środków finansowych na wykonanie niniejszej decyzji w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. wynosi 8 mln EUR.

Roczne środki zatwierdzane są przez Parlament Europejski i Radę w granicach wieloletnich ram finansowych.

Artykuł 10

Monitorowanie i ocena

Do dnia 31 grudnia 2019 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie na temat wykonania, wyników i ogólnej oceny inicjatyw przewidzianych w niniejszej decyzji. Sprawozdanie to uwzględni pomysły na dalsze wspólne przedsięwzięcia w dziedzinie dziedzictwa kulturowego.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

*Artykuł 11***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 maja 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

C. ABELA

Przewodniczący

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Zgodnie z art. 9 niniejszej decyzji pula środków finansowych na organizację Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego w 2018 r. wynosi 8 mln EUR. W celu sfinansowania przygotowania Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego kwota 1 mln EUR będzie pochodzić z istniejących środków przewidzianych w budżecie na rok 2017. Budżet na rok 2018 będzie zawierał w odrębnej linii budżetowej rezerwę w wysokości 7 mln EUR na Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego. Z tej kwoty 3 mln EUR będzie pochodzić ze środków przewidzianych obecnie na program „Kreatywna Europa”, a 4 mln EUR zostaną przesunięte z innych istniejących zasobów, bez wykorzystania istniejących marginesów oraz bez naruszania uprawnień władzy budżetowej.

OŚWIADCZENIE KOMISJI

Komisja przyjmuje do wiadomości porozumienie współustawodawców o ustanowieniu puli środków finansowych w wysokości 8 mln EUR zgodnie z art. 9 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego (2018). Komisja przypomina, że władza budżetowa jest uprawniona do zatwierdzenia kwoty środków w budżecie rocznym zgodnie z art. 314 TFUE.
